

de costa escarpada i deserta pogué ser denominada per 'jueu' o per un jueu concret.

És clar que això és un mot aràbic, i no pot resultar en cap forma del nom dels jueus, ni en català, ni en llatí (JUDAEUS) ni en àrab (*yāhūdī*). Ha de ser el mot aràbic ben conegut: *ǧayf* (vulgarment sobretot pronunciat *ǧóuf*), que significa en general 'concavitat', i en particular 'ventre', 'entraïnyes, el cor d'una cosa'; mot de l'àrab de sempre, i comprovat en el nostre hispano-àrab oriental, pel Ramon Martí («venter», p. 82, 249): «creux, cavité; ventre; creux de la poitrine; entrailles; milieu, coeur», de l'arrel verbal *ǧāwaf* 'penetrar', part. actiu *ǧā'if* «coup qui pénètre à l'intérieur». *Jouf Benigalib* seria, doncs, la cavitat, l'entrant, dels Beni-Gàlib, referint-se sens dubte a una sinuositat d'aquests promontoris; és possible que fossin dos, car si bé el segon passatge és també de Portmany, però de la banda de Benissàmid. Oint adés *ǧóuf*, adés *ǧeyf* (per la labilitat del fatha aràbic), no és estrany que alguns dels nostres hi barreassin el mot *jueu*. Si *-gàlib*, com sembla, és el mot aràbic que ha donat el cat. *gàlib* o model de les naus (DECat, IV, 290b54), ¿seria el malnom d'un grup de mariners locals, que solien operar per aquells topants?

JULIBERTA, *Font de* (Sant Josep de sa Talaia, Eivissa)

A Coromines li varen dir *Font de Julibèrta*; Mascaró oí *Julibert*; advertint que tots dos ho varen sentir amb *b* i no amb *v*.

Això ens fa dubtar que tengui res a veure amb el nom de *juavert* balear, *julivert* continental. Relació amb *Olivarda*? *Font Gilaberta*?

JURÀ, *Pou* (Ariany, Mall. 20, g-5)

N'hi ha un altre que es diu *Pou de Jurà* (Lloret, 19, i-5) i un altre *Pou Juà* (Porreres, 35, g-6).

Sembla quasi evident que tots tres han de resultar d'una forma única: el d'Ariany es troba uns 300 metres en línia recta aigües avall del Pou Bo, per tant és el pou d'avall o sigui *pou jussà*. En el de Porreres la *s* sonora intervocàlica ha caigut, com és tan corrent en mallorquí. En els altres dos noms hi ha hagut rotacisme. No oblidem que aquell adjectiu català sovint, i des d'antic, es pronuncià amb *-s-* sonora. En el cas del pou de Lloret la preposició *de* s'hi ha introduït modernament; perquè, per exemple, la gent suposa que allà anaven a jurar-hi.